

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

soluționând conflictul de competență între completul de judecată în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău și completul de judecată specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

în cauza la cererea de chemare în judecată a Primăriei sat. Românești r-nul Strășeni împotriva Primăriei sat. Rădeni r-nul Strășeni, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la obligarea înregistrării materialelor de divizare, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea transmiterii obiectelor de proprietate publică și obligarea asigurării respectării modului de înregistrare a bunurilor imobile

constată:

La 14 iunie 2012, Primăria sat. Românești r-nul Strășeni a depus cerere de chemare în judecată, concretizată definitiv prin cererea din 18 decembrie 2017, împotriva Primăriei sat. Rădeni r-nul Strășeni, Agenției Relații Funciare și Cadastru, IP „Agenția Servicii Publice”, intervenienți accesorii Guvernul Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova și Veaceslav Lașcu cu privire la obligarea înregistrării materialelor de divizare, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea transmiterii obiectelor de proprietate publică și obligarea asigurării respectării modului de înregistrare a bunurilor imobile.

A solicitat: 1) obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să înregistreze materialele de divizare a teritoriului fostei UAT Rădeni r-nul Strășeni, executat în baza sarcinii ASRFC nr. 36-01495 din 31 martie 2003, în Cadastrul bunurilor imobile; 2) recunoașterea dreptului de proprietate asupra bazinelor acvatice cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX după UAT Românești r-nul Strășeni și obligarea înregistrării dreptului de proprietate de către ARFC și OCT Strășeni, fiind atribuit nr. cadastral corespunzător UAT Românești; 3) obligarea Primăriei com. Rădeni de a transmite Primăriei sat. Românești obiectele proprietate publică incluse în materialele de divizare, inclusiv bazinele acvatice cu nr. cadastrale

XXXXX și XXXXX; 4) obligarea ARFC de a asigura respectarea modului de înregistrare a bunurilor imobile prin intermediul OCT Strășeni, după Primăria sat. Românești.

Prin hotărârea din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

La 8 iunie 2021, Primăria sat. Românești r-nul Strășeni a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, iar la 13 octombrie 2021, a fost prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declinată competența completului în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău de la examinarea cauzei, în favoarea judecătorilor completelor specializate în materie de contencios administrativ.

Prin încheierea din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost ridicat conflict negativ de competență la judecarea cererii de apel declarate de Primăria sat. Românești împotriva hotărârii din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, suspendat din oficiu proces civil în ordine de apel și transmisă cauza Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Conform art. 200 alin. (1) și (3) Cod administrativ, instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Prevederi similare sunt stabilite și la art. 44 alin. (3) și (9) CPC, conform cărora conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătorii care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție. Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.

Totodată, se va nota că dispozițiile art. 200 alin. (3) Cod administrativ și art. 44 CPC nu reglementează instituția conflictului de competență dintre două colegii specializate ale aceleiași curți de apel. Respectiv, aceste norme urmează a fi aplicate în speță prin analogie.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Primăria sat. Românești împotriva Primăriei sat. Rădeni, Agenției Relații Funciare și Cadastru, IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la

obligarea înregistrării materialelor de divizare a teritoriului și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bazinelor acvatice, ca fiind neîntemeiată (f. d. 250 vol. III).

Se mai constată că la 8 iunie 2021, Primăria sat. Românești r-nul Strășeni a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, iar la 13 octombrie 2021, a fost prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f. d. 6, 33-38 vol. IV).

Este cert și faptul că prin încheierea din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declinată competența completului în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău de la examinarea cauzei, în favoarea judecătorilor completelor specializate în materie de contencios administrativ (f. d. 80-83 vol. IV).

Tot materialul probator atestă că prin încheierea din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost ridicat conflict negativ de competență la judecarea cererii de apel declarate de Primăria sat. Românești împotriva hotărârii din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, suspendat din oficiul proces civil în ordine de apel și transmisă cauza Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență (f. d. 87-90 vol. IV).

Analizând obiectul juridic al acțiunii înaintate de către Primăria sat. Românești r-nul împotriva Primăriei sat. Rădeni r-nul Strășeni, Agenției Relații Funciare și Cadastru, IP „Agenția Servicii Publice” (concretizat prin cererea de concretizare din 18 decembrie 2017), se constată că acesta constă din următoarele solicitări:

1) obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să înregistreze materialele de divizare a teritoriului fostei UAT Rădeni r-nul Strășeni, executat în baza sarcinii ASRFC nr. 36-01495 din 31 martie 2003, în Cadastrul bunurilor imobile;

2) *recunoașterea dreptului de proprietate asupra bazinelor acvatice cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX după UAT Românești r-nul Strășeni și obligarea înregistrării dreptului de proprietate de către ARFC și OCT Strășeni, fiind atribuit nr. cadastral corespunzător UAT Românești;*

3) obligarea Primăriei com. Rădeni de a transmite Primăriei sat. Românești obiectele proprietate publică incluse în materialele de divizare, inclusiv bazinele acvatice cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX;

4) obligarea ARFC de a asigura respectarea modului de înregistrare a bunurilor imobile prin intermediul OCT Strășeni, după Primăria sat. Românești (f. d. 68-69 vol. III).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că, în speță, este prezentă situația de concurență a pretențiilor, or, solicitările în obligare ale reclamantei constituie pretenții de contencios administrativ, iar recunoașterea dreptului de proprietate asupra bazinelor acvatice constituie o cerință ce ține de competența instanței de drept comun.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia expusă de către completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, precum că pretențiile prezentei acțiuni sunt separabile, nu este potrivită prevederilor art. 201 alin. (1) Cod administrativ.

Și asta deoarece, din cumulul de circumstanțe de fapt și de drept ale cauzei, se constată neîndoios că, la caz, toate cerințele înaintate de către Primăria sat. Românești r-nul Strășeni sunt interdependente și conexe, or, acestea rezultă din același raport material-juridic, iar soluționarea lor este relaționată de cercetarea unora și aceleași probe din cadrul aceleiași cauze.

Respectiv, la caz, având în vedere natura litigiului și obiectul acțiunii, care în sine conțin pretenții inseparabile de drept administrativ și de drept civil, competența materială, sub aspect procesual, aparține instanței în materie de contencios administrativ, motiv pentru care se va stabili competența examinării cauzei în procedura contenciosului administrativ.

Or, potrivit prevederilor art. 201 alin. (1) Cod administrativ, dacă acțiunea în contencios administrativ depusă în instanța de judecată conține pretenții *inseparabile* de drept administrativ și de drept civil, acestea se examinează de instanța de judecată competentă pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ.

La caz, urmează a fi reținut și principiul imutabilității competenței jurisdicționale, consfințit la art. 197 Cod administrativ, potrivit căruia nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În același timp, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, deși în speță se constată că examinarea prezentei cauze este de competența completului specializat în materie de contencios administrativ, având în vedere că apelul de către Primăria sat. Românești r-nul Strășeni este depus împotriva unei hotărâri judecătorești pronunțată de prima instanță în procedura contencioasă prin prisma normelor de procedură civilă, competent, *la etapa dată*, de a examina respectivul apel și de a verifica legalitatea hotărârii primei instanțe, inclusiv prin prisma respectării regimului competenței jurisdicționale, este completul în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău, care urmează să-l examineze cu respectivele consecințe de rigoare.

Întru consolidarea poziției enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va reține și faptul că, în virtutea principiului continuității, raportul juridic litigios urmează a fi examinat în ordine de apel potrivit aceleiași proceduri la care a fost supus în prima instanță, care a avut loc în procedură contencioasă.

Sintetizând cele reliefate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea cauzei în ordine de apel, la etapa dată, a completului în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău, unde urmează a fi remisă.

În conformitate cu art. 193, 195, 200 alin. (3), 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 44 alin. (3) CPC, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se constată competența completului în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău, la judecarea în ordine de apel, la etapa dată, a cauzei intentate la cererea de chemare în judecată a Primăriei sat. Românești r-nul Strășeni împotriva Primăriei sat. Rădeni r-nul Strășeni, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la obligarea înregistrării materialelor de divizare, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea transmiterii obiectelor de proprietate publică și obligarea asigurării respectării modului de înregistrare a bunurilor imobile.

Cauza intentată la cererea de chemare în judecată a Primăriei sat. Românești r-nul Strășeni împotriva Primăriei sat. Rădeni r-nul Strășeni, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la obligarea înregistrării materialelor de divizare, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea transmiterii obiectelor de proprietate publică și obligarea asigurării respectării modului de înregistrare a bunurilor imobile se remite spre examinare în ordine de apel în completul în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu